

אוסף סיפורים תקצט

מתוך "ליקוטי שמואל"

מלקט ועורך ש. אייזיקוביץ

eisikovits1@gmail.com

הגיליון מופיע באתר 'לדעת' וכן ניתן לקבלו לאימייל מדי שבוע על ידי שליחת בקשה. eisikovits1@gmail.com,

058-4852-443

אודה לכם אם תעבירו את העלון לאנשיכם או כתובות של נציג עלון. אשמח לקבל הערות מחכימות ובל"נ אשתדל להתייחס אליהם. גם רשות להדפיס / לחלק / להעתיק / לשמור. - בשעת הצורך הרשות נתונה לאמור מהדברים שבעלון אף שלא בשם אומרם. אבל הבא להדפיס וידפיס בשם אומרם. יביא גאולה לעולם. כמו כן יש אפשרות לקבל כל עלון בכל שפה כמעט שתרצו בתרגום של ווארד .

החיבור הראשון הופיע במסגרת

'מפעל ליקוטי שמואל'

"זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו"

בשעה טובה ומוצלחת, בסייעתא דשמיא, רואה אור ספר חדש ומפעים

ליקוטי שמואל – חומש בראשית

לאחר שנים של עיון, איסוף, ליקוט ועריכה, יוצא לאור ספר ייחודי המאגד –סוף מעשה במחשבה תחילה את מיטב הקטעים, המאמרים, הסיפורים והמשלים שהופיעו בעלוני פרשת השבוע בשנים האחרונות. דברי חן ושכל טוב, שנבחרו בקפידה וערוכים בטוב טעם, כדי להחיות את הלב ולהאיר את השולחן

- מתוכן הפרקים: רעיונות מאירי עיניים לפרשיות השבוע • משלים מעוררי מחשבה • סיפורים נוגעים ללב • פנינים להעשרה ולהעברה בשולחן שבת

מתאים ללימוד אישי, למסירת דבר תורה ולשיחה משפחתית

ערוך ומוגש בעמל רב על ידי הרה"ג שמואל אייזיקוביץ שליט"א

כעת למכירה במחיר שווה לכל נפש –כרך ראשון על חומש בראשית

להזמנה:

<https://dash.bookpod.co.il/product/2231>

האמת

יהונתן היה ילד קטן חכם, ומה שהילדים האחרים קלטו בשיעור שלם, קלט מוחו החרוף בשבריר שנייה. גם המושל הדוכס ממיכלשטט, שמע על 'העילוי' פנים אל פנים, אביו של הילד קיבל מכתב חתום בידי הדוכס בעצמו: אבקש שתשלח את הילד לארמוני ביום שלישי הקרוב. ושיבוא לבד וללא כל מלווים. זו פקודה!

הדוכס רצה לראות איך יצליח הילד להסתדר לבדו בארמון. האם הוא באמת חכם כמו שאומרים. כל המשרתים ובני הארמון נצטוו להסתתר בבוקר יום שלישי, 'שהילד לא יראה אף אחד מכם!' אמר הדוכס, 'אני רוצה שהוא ימצא אותי לבד!', והוא עצמו נכנס לאחד החדרים שבקומה השנייה, כשהוא מציץ החוצה מבעד לוילון, סקרן לראות, האם יצליח למצוא אותו בלי עזרה. יהונתן אייבשיץ הקטן הגיע לארמון ונדהם למצוא אותו ריק מאדם. הוא הסתובב בחצר הגדולה, התבונן מסביבו, ואז בצעדים החלטיים, כאילו מיישהו הראה לו את הדלת פסע יהונתן הקטן ועלה אל הקומה השנייה ודפק על הדלת שמאחוריה עמד הדוכס. התפלא הדוכס, 'מי גילה לך באיזה חדר אני יושב?'. 'אף אחד לא גילה לי!', אמר יהונתן, 'פשוט מאוד התבוננתי בחלונות הארמון וראיתי כי רק בחלון הזה מוגף הוילון, הבנתי שכאן אתה מסתתר'!

יפה מאוד! שיבח אותו הדוכס, והסביר: 'אני פשוט לא סומך על המשרתים שלי ופחדתי שאם תשאל אותם היכן אני יושב הם ינסו, וכל אחד יוביל אותך לכיוון אחר, ואתה לא תמצא אותי.'! 'מה היית עושה אילו היו המשרתים מבלבלים אותך, השיב הילד, 'במקרים של ספק הולכים אחרי הרוב'. 'הסתבכת בחור צעיר!' אמר הדוכס וחיך חיוך זדוני, 'אנחנו, הנוצרים, אנחנו הרוב! ואתה בעצמך אמרת שהולכים אחרי הרוב. צא החוצה אל הרחוב ותספור כמה נוצרים יש וכמה יהודים, ואתה, על פי דבריך, צריך להצטרף אלינו ולהתנצר!!'. 'יסלח לי הוד מעלתו, אבל יתאר נא לעצמו מה היה קורה אילו אחרי שהגעתי כאן לחדר ומצאתי אותך הדוכס יושב כאן מולי, היו באים המשרתים ואומרים לי כי אתה לא נמצא בחדר הזה אלא בחדר אחר, האם הייתי שומע להם?!

גם אם היו באים כל המשרתים וכל יושבי העיר ואומרים לי כי הדוכס נמצא בחדר אחר לא הייתי שומע להם, שהרי אני עומד מולך ויודע את האמת.

המכות [ע"פ אפריזון שלמה]

לפעמים אדם מקבל מכות... לא סתם מכות, הוא מקבל מכולם! מכל הכיוונים, מכל הסוגים, כל ההשפלות והביזיונות והנפילות... אדם צריך לדעת - כמה שאתה חוטף יותר, ככה אתה עתיד לקבל יותר, ודע לך שכשיגיע התגמול, אתה עוד תצטער שלא חטפת יותר!

מושק'ה היה שוכר בית מרזח מהפריץ... היחסים היו טובים, מושק'ה היה משלם בזמן והפריץ היה נהנה מהרווחים, וגם קופץ לשתות איזה כוס משקה בכל ערב... יום אחד עזב הפריץ את העיר לכמה חודשים, ובמקומו מינה את סגנו שימלא את מקומו בכל ענייני הפריצות... הסגן, שהיה שונא ישראל, ובמיוחד היתה עינו צרה במושק'ה, חשב בליבו איך יוכל להתנכל ולהתעלל ביהודי זה. הוא קרא למושק'ה והחל להעליל עליו עלילות שלא היו ולא נבראו, ולכן דרש עונש מידי: 20 מלקות על גב חשוף, ע"י ברזל מלובן ורותח! מושק'ה המסכן לא ידע את נפשו... כיצד יוכל לעמוד בכאלו מכות נמרצות ואכזריות...?! אך ברוך ה' הוא עבר את זה ונשאר בחיים, ולא נותר לו אלא ללקק את פצעיו...

כשחזר הפריץ, סיפר לו מושק'ה את כל אשר עולל לו הסגן, לאחר בירור הדברים וחשיפת השקרים, קבע הפריץ כי על הסגן לשלם למושק'ה 200 רובל בעבור כל אחת מהמלקות שהכה את היהודי... סה"כ 4,000 רובל! אבל לסגן לא היה מהיכן לשלם סכום זה, ולכן נאלץ למכור חצי מביתו כדי לשלם למושק'ה. מששמע זאת מושק'ה, הצטער עד מאוד על שלא קיבל עוד 20 מלקות, ובזה היה מקבל את כל ביתו של הסגן...

התרומה הלא צפויה [שש באמרתך]

את הסיפור הבא סיפר הרב אליעזר בן דוד זצ"ל, מקים ונשיא מוסדות "אור החיים" בבני ברק, ומוסדות "אור האמת" באלעד:

בקנדה גר יהודי עשיר גדול בשם יוסף טננבוים, המכונה ג'ו, שהיה תורם סכומי כסף גדולים למוסדות תורה. בשנים הראשונות של הסמינר הצטברו חובות גבוהים, והרב בן דוד החליט לנסוע לקנדה כדי לבקש את עזרתו של הנדיב. לצורך כך הוצרך הרב בן דוד צריך לצרף לנסיעה נדיב נוסף, שהכיר את הרב בן דוד וגם את מר טננבוים, כדי שהלה יקשר ביניהם וישמש כמתורגמן בשיחה. הנדיב ניסה לסרב, הוא טען כי הוא לא נוהג לשמש כמתורגמן לפני נדיבים אחרים, אך לאחר שהרב בן דוד לחץ עליו והסביר לו כי מדובר בהצלת נפשות של בנות שאין להן בית - הסכים.

הנדיב המתורגמן יעץ לרב בן דוד לבקש מטננבויס 250,000 דולר, סכום עצום, זאת כדי שהוא ייתן לכל הפחות מאה... השניים סיכמו ביניהם מה לדבר, איך לדבר, ואיך, במידת הצורך, ירמזו אחד לשני... בקיצור - התכוננו לפגישה עד לפרטי פרטים. כשהגיעו לקנדה המתינו במשך כמה שעות במשרדו של מר טננבויס, עד שהפקידה יצאה ואמרה: "ג'ו לא יגיע היום! הוא ביקש שאקח את מספר הטלפון שלכם, ובמידת האפשר ייצור אתכם קשר."

הנדיב שהתלווה לרב בן דוד לא יכול היה לחכות והמשיך לענייניו, ואילו הרב בן דוד פנה ונסע לבית המלון בו הוא מתארח. כעבור כמה שעות מקבל הרב בן דוד טלפון מהמזכירה: "ג'ו הגיע זה עתה ומבקש שתבוא אליו עכשיו." הרב בן דוד התקשר מיד לנדיב, המתורגמן, אך הלה לא ענה לטלפון... הוא לא ידע מה לעשות. מצד אחד לא רצה להפסיד את הפגישה, ומצד שני אין לו מתורגמן... הוא הרים עיניו לשמיים ואמר: "ריבוננו של עולם! אני בוטח רק בך! אין לי מתורגמן. אין לי את הנדיב שמכיר את מר טננבויס. אין לי להישען אלא עליך...!"

כשעמד להיכנס לפגישה, פגש בבחור ביישן שבקושי יודע לדבר, וביקש ממנו: "אנא! תעשה עמי חסד גדול, ותיכנס איתי לכמה דקות כדי לתרגם שיחה חשובה שעליי לשוחח עם משהו". לאחר הפצרות הבחור הסכים, ותירגם את דברי הרב בן דוד בביישנות ובצורה יבשה... והנה, הנדיב הראשון שאמור היה לתרגם את השיחה והכיר באופן אישי את מר טננבויס, התקשר בעצמו למר טננבויס וסיפר לו שהוא בא אליו במיוחד עם רב חשוב וחיכה לו במשך כמה שעות... מר טננבויס קטע את דבריו: "כן! הרב הזה יושב אצלי כרגע. אם אתן לו חצי מיליון דולר זה יהיה בסדר בשבילך ובשבילו?"... בלי הרבה אומר ודברים תרם מר טננבויס חצי מיליון דולר, ובכסף זה בנה הרב בן דוד את הבניין הראשון של סמינר 'אור החיים' לבנות.

הרב בן דוד סיים את סיפורו ואמר: הכנתי דרשה, הכנתי נאומים, תיאמתי עמדות עם הנדיב, ומה אמר לי הנדיב? תבקש 250,000 כי אולי יצא מזה... 100,000 כשעמד לעזרתי בחור ביישן עם מלים 'צולעות', והבנתי שאף אחד לא יכול לעזור לי, רק בורא עולם - קבלתי חצי מיליון דולר מבלי לבקש!

כשהנאצים השתמשו בחנוכיה של יהודה (ייטא הלברשם ויהודית לבנטל)

זו הייתה הפעם הראשונה בחייהם שמשפחת גייר לא הדליקה את החנוכיה בנר השמיני של חג החנוכה. בדרך-כלל הם היו מזמינים אורחים הביתה, מכינים לביבות ומשחקים בסביבון; השנה הם לא היו בבית. בלילה השמיני הם עלו על רכבת דוהרת שיצאה מברלין להולנד, משתדלים לשמור על פרופיל נמוך ככל האפשר.

הנוסעים סביבם נראו נחמדים, אבל אי-אפשר היה לדעת האם הם יחליפו את עורם כשהם יגלו שלצידם נוסעים יהודים, נמלטים מהשלטון הנאצי. מי היה מאמין שהם יימלטו מגרמניה בצורה שכזו? האירועים התרחשו בקצב מסחרר כל-כך: ליל הבדולח, הצעקות ברחוב, הגירוש מבית הספר... ועכשיו, בדרך לא דרך הם השיגו ויזות לארצות הברית, נוטשים את הכול מאחור כדי להגיע לחוף מבטחים.

רגינה, האם, הביטה על יהודה בעלה. היא ראתה את העצב על פניו והבינה היטב מדוע: הוא הצטער על כך שהוא לא יכול לקיים את מצוות החג. "זה פיקוח נפש" היא לחשה. "הקדוש ברוך הוא יסלח לנו". יהודה הנהן בעצב. הם רק צריכים לחצות את מעבר הגבול, שם שוטרים גרמניים ואנשי גסטפו יבדקו כל דרכון וכל תעודה מזהה... הלוואי שהכול יעבור בשלום!

הרכבת האיטה, מתקרבת למעבר הגבול. משפחת גייר עצרה את נשימתה, מתכווצת, מנסה להיעלם אל תוך הספסל, שלא יבחינו בהם הארורים. לפתע אירע קצר חשמלי בתחנת הרכבת וחשיכה עבותה השתררה.

יהודה לא חשב פעמיים. הוא טיפס על המושב ושלח את ידו אל המזוודה שהייתה מאוחסנת מעליו. הוא גישש בחשיכה ושלף חנוכיה קטנה עשויית פת. לאורו של גפרור דקיק הוא החל להדליק נר אחר נר, שמונה נרות ושמש אחד. "ברוך אתה ה'... להדליק נר חנוכה" הוא לחש.

כששוטרי הגבול ראו את האש, הם מיהרו אל הקרון בריצה. לרגע יהודה חשש שהם עומדים לאסור אותו, הם גילו שהוא יהודי! אבל הגרמנים המפורסמים ביעילותם ביקשו לנצל את האור כדי לבדוק את תעודות המסע של הנוסעים. הם ישבו לצד החנוכיה בודקים תעודה אחר תעודה, דרכון אחר דרכון.

לאחר שעה ארוכה שנראתה כמו נצח הם קמו. "דאנקה", הם הודו ליהודה ועזבו את הקרון. רגעים ספורים לאחר-מכן הקצר תוקן והאורות שבו לדלוק. יהודה ניגש לבנו בן ה-12 והעניק לו חיבוק ארוך. "זכור את מה שקרה היום. על הניסים ועל הנפלאות שעשית לאבותנו, בימים ההם בזמן הזה" הוא אמר.

(הסיפור סופר על-ידי ארנולד גייר – בנו של יהודה).

עמידה בניסיון

סיפר הגאון הצדיק ר' לוי יצחק בנדל זצ"ל (גיליון 'פנינים:')

בעת נערוטי בלומדי בישיבת מאקוב בתחילת הקיץ של שנת תרע"ד הצטרף לישיבה בחור צעיר לימים בשם יצחק אוטווצקר. היה זה בחור צעיר מאוד ביחד לבני גילם של שאר בחורי הישיבה בשנותו ה-16 בלבד, אך למרות זאת עלה על כולם בכישרונותיו המעולים, עילוי עצום ובעל מוח חריף מאין כמוהו, שהספיק בשנותיו המועטות לרכוש ידע רב ומקיף בש"ס ובפוסקים. ראשי הישיבה עמדו לא אחת למולו מבלי יכולת להתמודד עם חריפותו ובקיאותו וידענותו הרבה. בנוסף, התברך הבחור יצחק גם בתואר זיו פנים מרשים במיוחד, פניו היו מאירות, דמותו הייתה אצילה כמו מוחו החריף... אבל, מה שבאמת עמד מאחורי דמותו האצילה התברר רק לאחר כמה שנים ...

בעת ההיא לפני מלחמת העולם הראשונה הגיעו הורים רבים לישיבה כדי להשיב את בניהם הבייתה ברצונם שישבו במחיצתם בימי המלחמה הקשים. באחד הימים הגיע לישיבה גם אביו של הבחור יצחק במטרה האמורה, אבל למראה פני האב נדהמו כל הבחורים... תמיהה זו התעוררה בשל השינוי הרב בין מראה האב לבין חזות פניו של הבן... בעוד שהבחור יצחק היה גבה קומה בעל פנים מעודנות ומאירות, היה אביו אדם גוף וגוון פניו שחור כפחם. קשה היה לעלות על הדעת כי האדם הזה הוא אביו של יצחק בעל הפנים האצילות, כולם התפלאו כאמור, אבל אני, כך מספר הרב, מרוב השתוממותי פניתי לבחור יצחק ושאלתי אותו לפרש הדבר? והוא השיבני בסיפור נורא ואיום הקשור לכך:

סיפור זה תחילתו נעוץ לפני עשרה דורות... משפחתו של יצחק התייחסה לגאון הקדוש ר' מרדכי יפה זצ"ל בעל 'הלבוש' ומדוע נקרא ר' מרדכי יפה בשם בעל 'הלבוש'? על שם ספריו 'לבוש מלכות' 'לבוש תכלת' ועוד... ומדוע כינה את ספריו בשם לבוש? ובכן, דבר זה נעוץ במעשה נורא שאירע לו: יפה תואר ויפה מראה היה ר' מרדכי יפה כיאה לשם משפחתו (ויתכן שמשום כך כונה בשם משפחה זה). פעם אחת אירע לו ניסיון קשה מעין כמוהו, כדוגמת הניסיון של יוסף הצדיק, בעת שגבירה אחת יפת תואר ויפת מראה פיתתה אותו לדבר עבירה. ר' מרדכי הרגיש בעצמו שכמעט ואינו יכול לעמוד מולה, כיוון שכך החליט בו ברגע בליבו הטהור כי הוא מוכן למסור את נפשו ולא להישמע לדברי הפיתוי. ומה הוא עשה? בסמוך לשם היה (חוץ מכבודם) ביוב פתוח עמוק מחוץ לבית, הוא ביקש רשות מהאישה ללכת ולהתפנות, ומיד כשיצא קפץ לתוך ביב השופכין וטינף את כל בגדיו. כשיצא משם היה כולו מטונף וריח רע ואיום עלה ממנו. כשראתה אותו הגבירה קצה בו והניחה לו לנפשו וכך ניצל ר' מרדכי מהעבירה בדיוק כיוסף הצדיק בשעתו.

מאותם מי השופכין ניטף ר' מרדכי עד לשד עצמותיו וכל עשרת הבגדים בהם היה מטונף זוהמו וריח רע עלה מהם, אבל ליבו ונפשו ניצלו ונשארו נקיים וטהורים מכל רבב וריחם כ'ריח

שדה אשר ברכו ה'... בזכות עמידתו בניסיון הקשה בגבורה ובמסירות נפש להימלט מפח יוקשים שטמן לו היצר הרע, קיבל על עצמו באותו הרגע לחבר עשרה ספרים אשר יכוננו בשמות 'לבושים' כנגד אותם עשרה לבושים שניטפנו ושבזכותם הוא ניצל מהניסיון הקשה. כמו כן, באותה שעה עת היה מלוכלך ומטונף, נשא ר' מרדכי את עיניו בתפילה וזו הייתה בקשתו: 'ריבוננו של עולם, מבקש אני ממך בשעת רצון זו, שעשרת הדורות הבאים שיצאו ממני יהיו מכוערים למראה, כדי שלא יגרו את עיני הבריות ולעולם לא יגיעו לידי ניסיון בשל יופיים החיצוני'.

כשסיים יצחק אוטווצקר את הסיפור הנורא פנה לרב בנדל ואמר לו: 'עשרת הדורות הסתיימו אצל אבי שליט"א ואילו ממני מתחיל הדור האחד עשר... ולכן, אבי עדיין התקיים בו בקשת אבי השושלת ר' מרדכי יפה זצ"ל שיהיה מכוער ואילו ממני מתחיל הדור האחד עשר ולכן אני נראה כפי שאתה רואה'. 'שנזכה כולנו לשמור את עצמינו בגדרי הקדושה והטהרה.

קערת הכסף שנמצאה (ספיר ויהלום פר' בשלח פ"ג- להגה"ח ר' מנחם מנדל פומרנץ שליט"א)

היו אלה הימים של אחרי חג הסוכות. אל הרה"ק היהודי הקדוש מפרשיסחא זיע"א הגיע אדם עשיר ובידו מתנה נכבדה מאוד לרבי: קערת כסף טהור, בה יאכל הרבי על שולחן מלכים הדומה למזבח. היהודי הקדוש שמח מאוד עם המתנה ולאחר שהודה לנדיב הלב על תשורתו ובירכו מעומקא דליבא הוסיף ואמר: קערה זו נחדש אי"ה בשמונת ימי החנוכה הבאים עלינו לטובה! יש להטמין את הקערה במשך החודשים הבאים, ובימי החנוכה נוציא אותה ונתחיל להשתמש בה במשך כל ימות השנה.

גם לאחר שהעשיר נפרד מהיהודי הקדוש לחיים ולשלום, חזר היהודי הקדוש ואמר שוב לבני ביתו ולמקורביו: קערה זו מיועדת עבור ימי החנוכה הבאים עלינו לטובה, ויש לשמור על הקערה היטב עד בוא ימים אלו, שכן החל מימי החנוכה נשתמש בזה. וככל שקרבו ימי החנוכה שמעו יותר ויותר את היהודי הקדוש עוסק בעניינה של הקערה החדשה ואומר כי הוא עומד ומצפה לימי החנוכה כדי שיזכה לאכול בקערה זו.

החסידים ששמעו את היהודי הקדוש מרבה לשוחח אודות קערת הכסף הבינו שיש דברים בגו וכי טובא גניז בגוויה. אין זה חלילה רצון גשמי לכלי כסף וזהב, דבר שהיהודי הקדוש – שנקרא כן על שם שהיה מתעלה בכל יום ויום כמו ממדריגה של גוי ליהודי – היה רחוק הימנו לחלוטין, אלא עניינים נשגבים וגבוהים, מכבשי דרחמנא, בסוד מה שאמרו בספרי הקבלה שהקערה היא בחינת מלכות, ובמופלא מהם לא דרשו.

המופקד בחצר קדשו של היהודי הקדוש על כל הליכות הבית הגדול, המוציא והמביא ועל פיו ישק כל דבר, היה החסיד המפורסם רבי משה מווישגראד, שמלבד היותו מופלג בתורה ובחסידות היה איש רב פעלים לנהל את תהלוכות בית הרבי על הצד היותר טוב. רבי משה מווישגראד הוא

זה שקיבל את קערת הכסף מידיו של היהודי הקדוש כדי להניחה עד ימות החנוכה, וכשקרבו ימי החנוכה, ורבי משה שמע שוב ושוב אודות הקערה שיש להתחיל להשתמש בה, עלה בזכרונו שכדי שיוכלו להשתמש בה הרי צריכים להקדים ולטבול אותה במקוה טהרה כדת וכדין.

חושש היה רבי משה מווישגראד שמא ישכח לעשות זאת בערב חנוכה והחליט להקדים את טבילת הקערה כבר לאותו היום בו נזכר מזה. הוציא רבי משה את הקערה מהארון בו הוא הניחה, ופנה אל המקוה בעיר פרשיסחא על מנת לטבול את הקערה.

אם כל המקוואות הקדמוניות והעתיקות היו נבנות כשהן עמוקות מאוד, הרי שהמקווה בפרשיסחא הייתה ידועה כשהיא עמוקה ביותר: מאה מדרגות היו לה כדי לרדת אל המקווה! ואף המקווה עצמה הייתה עמוקה ביותר. אמנם באחת פינות המקווה הייתה מדרגה שעליה ניתן היה לעמוד ולטבול, אך שאר המקווה הייתה עמוקה מאוד.

איתרע מזלו של רבי משה ומבלי משים, בשבריר רגע של חוסר תשומת לב, החליקה קערת הכסף של רבי משה ונפלה מידו אל תוך מעמקי המקווה. רבי משה עוד עמד בתחילת גרם המדרגות היורד אל המקווה, כשהקערה נשמטה מידו והתגלגלה במורד המדרגות, ומשם אל עמקי המקווה. שומע היה רבי משה את צליל הקערה כשהיא נופלת מדרגה אחר מדרגה וצוללת אל תוך המים, וליבו פג בקרבו: הימים ימי החורף, המים קפואים ביותר ושכבה דקה של כפור עליהם, והקערה נמצאת אי שם במעמקי המקווה.

לא חלפו דקות עד שרבי משה הגיע להחלטה ברורה: יעבור עלי מה, ואני אמצא את הקערה. זוכר היה רבי משה את דיבוריו הרבים של רבו היהודי הקדוש אודות הקערה וציפייתו לאכול בה בימי החנוכה, ואיך ישא פניו אליו ויאמר כי הקערה נאבדה ואיננה. בהחלטתו האמיצה ירד רבי משה אל תוך מי המקווה הקפואים וחיפש את הקערה, אלא שלצערו הרב לא הצליח למוצאה.

כשראה רבי משה שחיי נמצאים בסכנה, הן מחמת השהייה במי המקווה העמוקים והן מחמת הקור העצום ששרר בתוך המקווה ומחוצה לה, החליט לוותר. הוא יצא מהמקווה ופנה אל ביתו של היהודי הקדוש. אלא שתיכף עם כניסתו לבית כבר שמע רבי משה את היהודי הקדוש כשהוא משוחח ומדבר בשבחי קערת הכסף שממנה יאכל בימי החנוכה.

שמע רבי משה את געגועיו של רבו לקערת כסף זו, ומיד הבין את אשר לפניו, מה גרוע יהיה מצבו כשיתברר שהוא זה שאיבד את הקערה היקרה ברשלנותו הרבה. הוא עזב את הכל ורץ חזרה אל המקווה, ירד את מאת המדרגות וחיפש שוב ושוב, אלא שעם כל זאת הוא לא מצא את הקערה.

כך חזר הדבר ונשנה פעמים רבות מאוד באותם הימים. רבי משה חיפש את הקערה בכל כוחו, וכמו במעשה שטן ולהכעיס, הוא לא הצליח למצוא את הקערה. בכל פעם שרבי משה שמע את היהודי הקדוש מדבר אודות הקערה הוא שב אל המקווה, משוכנע שהפעם הוא יצליח למצוא את

הקערה. הביא אתו רבי משה מקלות ארוכים ומיני ברזלים מעוקלים שיסייעו בידו לחפש ולמצוא את הקערה, אלא שהעלה חרס בידו.

גם בצהרי ערב חנוכה, רבי משה הלך עדיין אל המקווה כדי למצוא את הקערה. שמע רבי משה את היהודי הקדוש מודיע כי יש ברצונו להזדרז ביותר בהדלקת נרות חנוכה, תיכף עם הרגעים הראשונים שניתן להדליק. מבקש הוא להתפלל תפילת מנחה בהקדם ותיכף לאחר הדלקת נרות חנוכה יש בדעתו לסעוד סעודת חנוכה עם קערת הכסף החדשה. אלא שכפי שכבר ניתן להבין, הקערה לא נמצאה.

בדחילו ורחימו פנה היהודי הקדוש להדלקת נרות חנוכה, ולאחר שסיים את עבודת הקודש והתפלל תפילת ערבית ביקש שיערכו לפניו את סעודת החנוכה, תוך שהוא מורה שתחילה יגישו לפניו את החלה והדגים ותיכף לאחר מכן יגישו את המרק בקערת הכסף. מיד לאחר שהיהודי הקדוש נטל ידיו ואכל כזית מהחלה, התחיל לשמוח מאוד ואמר: ברוך ה' אשר זיכני והגיענו לזמן הזה, ובוודאי אין ראוי להתמהמה עתה אלא לאכול בזריזות, כדי שנוכל כבר לאכול את המרק בקערה שקיבלתי.

ברגעים אלו הבין רבי משה כי עתה זו הפעם האחרונה שהוא יכול להציל את עצמו ולהביא את הקערה מהמקווה. הוא רץ כל עוד נפשו בו ובבהלה גדולה ירד אל מי המקווה, הפך בהם והפך בהם מצד לצד עד שלפתע הרגיש ברגלו את הקערה עומדת ומונחת בקרן זווית. במהירות רבה עלה רבי משה חזרה כשהקערה בידו, הוא שב אל ביתו של היהודי הקדוש, וברגע האחרון הספיק למזוג בתוכה את המרק ולהעלותה על שולחן מלכים.

למרבה הפלא, מני אותו רגע ואילך, הפסיק היהודי הקדוש לדבר אודות קערה זו. לא הילל אותה ולא שיבח אותה. אוכל היה היהודי הקדוש מהקערה כאילו היא קערה רגילה ככל הקערות, ללא שום ייחוס וכיוצא בזה. ויהי הדבר לפלא גדול, בפרט אצל רבי משה שמסר נפשו בשליחותו וסיכן עצמו פעמים רבות כל כך עבור הקערה, והנה, למרבה הפלא, הרבי אינו מדבר כלום אודות הקערה, בעוד שבתקופה האחרונה כמעט ולא פסיק פומא מלהפליג במעלתה.

רבי משה עצמו חסיד נאמן היה ולא הרהר אחר רבו ולא כלום. הוא כמובן לא סיפר כלום אודות אבדן הקערה והפעמים הרבות שהלך אל המקווה כדי למוצאה, וכל המעשה היה אמור להשכח ולרדת אל תהום הנשיה, אלא שבחג השבועות של אותה שנה, נועדו הצדיקים: היהודי הקדוש עם הרה"ק רבי דוד מלעלוב זיע"א, בעת שהותם יחד בעיר לובלין, בצילא דמהימנותא של הרה"ק החוזה מלובלין זיע"א, ושם התברר כי סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם.

רבי משה מווישגראד שהיה יד ימינו ונאמן ביתו של היהודי הקדוש, לא זו בלבד שכל זמן היותו היהודי הקדוש בפרשיסחא היה רבי משה נלווה אליו ומשרתו בכל הנצרך אליו, אלא שגם בשעה שנסע אל רבו החוזה מלובלין היה רבי משה מצטרף אליו בצוותא חדא ועומד לסייעו על הצד היותר טוב.

יודע היה רבי משה מווישגראד את גודל עבודתו בקודש של היהודי הקדוש בימים אלו של קודם חג השבועות, ובשל כך לא הרהיב עוז בנפשו להפריע לו בהזכרות מענייני דעלמא, ברם כיון שיסוריו לא הניחו לו, נאלץ רבי משה לפנות אל החדר באכסניה בו יודע היה שהיהודי הקדוש שוהה בו בשעה זו.

והנה הוא שומע את הרה"ק מלעלוב שואל את היהודי הקדוש: ילמדנו רבינו, איך מסכנים איש ישראל עד כדי כך? והיהודי הקדוש נענה ואומר לו: רצוני היה לבחון ולראות עד כמה ועד היכן באה ומגיעה אהבתו אלינו.

ויהי כאשר שמע הרה"ק מלעלוב את דבריו, עוד בטרם הספיק היהודי הקדוש להשיבו, קם ממקומו ויתפוס בידו של רבי משה, באומרו אליו: הרף עתה מרבך ובוא יחד עימי אל בית המדרש. יצא רבי משה יחד עם הרה"ק מלעלוב ופנו אל בית המדרש הסמוך שם ניגש הרה"ק מלעלוב אל ארון הספרים והוציא את ספר הזוהר הקדוש, ויפתח בפרשת בשלח על שלשת הפסוקים הפותחים במילים: 'ויסע' – 'ויבוא' – 'ויט', הלא הם הפסוקים הללו (שמות יד יט-כא): 'ויסע מלֵאֲדָהָא־לֵהִים הַהֵלֶךְ לִפְנֵי מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיֵּלֶךְ מֵאַחֲרֵיהֶם וַיַּעֲמֵד הָעָנָן מִפְּנֵיהֶם וַיַּעֲמֵד מֵאַחֲרֵיהֶם. וַיָּבֹא בֵּין מַחֲנֵה מִצְרַיִם וּבֵין מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיְהִי הָעָנָן וְהַחֹשֶׁךְ וַיָּאֵר אֶת הַלְּלִיָּה וְלֹא קָרַב זֶה אֶל זֶה כָּל הַלְּלִיָּה. וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת יָדוֹ עַל הַיָּם וַיּוֹלֶךְ ה' אֶת הַיָּם בְּרוּחַ קָדִים עֲזָה כָּל הַלְּלִיָּה וַיִּשָּׁם אֶת הַיָּם לַחֲרֻבָּה וַיִּפְקְעוּ הַמַּיִם.' אמר הרה"ק מלעלוב לרבי משה: הנח את אצבעך הקטנה על השן הכואבת ותאמר שלש פעמים את דברי הזוהר הקדוש על פסוקים אלו, ומובטח לך כי תתרפא מהיסורים לגמרי תיכף ומיד!

עשה כן רבי משה ובאורח פלא פסקו כל יסוריו. באותה שעה הבין רבי משה, לתדהמתו הגדולה, כי שאלתו של הרה"ק מלעלוב ליהודי הקדוש על סכנת איש ישראל הייתה עליו והשכיל כי הוא היה מתכוון לכל אותו סיפור שהתרחש עמו בערב ימי החנוכה, שבגלל דיבוריו הבלתי פוסקים של היהודי הקדוש על קערת הכסף ועל רצונו לאכול מזה בחנוכה, נאלץ רבי משה להסתכן בנפשו שוב ושוב, לרדת אל מעמקי המקווה הקרה בפרשיסחא ולחפש אחרי הקערה. וידע רבי משה כי הכל גלוי וידוע בפני הצדיקים, וכל מה שנעשה היה בכוונה גדולה ומרוממת.

רופא השיניים

הרב דוד ברוורמן שליט"א, מרצה בכיר בארגון ערכים סיפר :

בשנת ה'תשע"א במלון 'כינר' שעל שפת הכינרת נערך סמינריון לאקדמאים. אני התבקשתי למסור את הרצאת הפתיחה. צריך להבין כי הרצאת הפתיחה היא הרצאה רגישה ביותר. הציבור שנרשם לסמינר מגיע מקצוות הארץ ולא ממש יודע מה מצפה לו, כולם עדיין מלאי חששות. ההצלחה של הרצאת הפתיחה היא קריטית להצלחת הימים הבאים.

אחרי נסיעה ארוכה, בעוד שאני צועד במסדרון המלון לכיוון אולם ההתכנסות, אני חש לפתע בעצם קשה המתגלגל בתוך פי. בדיקה קלה ועיניי חשכו. הכתר של השן הקדמית שלי נעקר ונפל ממקומו, בדיוק ברגע הקריטי הזה. מעבר למראה הבולט והבלתי נעים של העדר שן קדמית באירוע רשמי כזה. הבעיה הנוספת היתה שללא הכתר בשן, הדבר השפיע באופן דרמטי על יכולת הדיבור. כשניסיתי לפצות את פי הרגשתי רוח נושבת לי בין השיניים, והמילים יוצאות באופן משונה. אפשר אולי להתרגל ולהתגבר על בעיה זו אחרי זמן מה, אבל בטח לא ברגעים אחדים... אני עומד לנאום בפני ציבור מאוד מכובד ובררני במיוחד ... נשאתי את עיניי לשמיים והתפללתי: "ריבונו של עולם, תעזור לי, אני פה כדי לקדש את שמך בעולם ולקרב לב בנים לאביהם שבשמיים." מה עושים עכשיו?

נכנסתי לאולם בפה חשוק, ניגשתי אל מקומי על הבמה ופתחתי בקול הכי נורמלי שהצלחתי לסנן בין שפתי: "שלום לכם וברוכים הבאים. שמא יש פה ביניכם רופא שיניים?", שאלתי. הנחת היסוד שלי היתה שמאחר ומדובר באנשים אקדמאים יתכן ובקהל יש רופא שיניים. לשמע הפתיחה המשוונה האנשים שתקו באולם. בירכתי האולם הונפה אצבע אל על. הנפתי את ידי ואמרתי בפשטות: "הכתר של השן הקדמית שלי נפל ועכשיו נמצא פה בין אצבעותיי, האם יש לך דרך לסייע לי." הרופא הציג את עצמו כד"ר אלי חיימוביץ, רופא שיניים מומחה מכפר סבא. הוא ענה בפשטות: "כן, בא תשכב פה על הספסל". וכך בעוד הקהל הנכבד צופה באירוע בהשתאות, אני נשכבתי על ספסל בירכתי האולם.

בעודו פוסע לכיוון הספסל המדובר הרופא פרק את התיק המהודר שהיה על כתפו ואז פרש את תכולתו על הספסל שליידו. לעיניי התגלתה מרפאת שיניים ניידת. כל הכלים שאנחנו מכירים ממרפאת השיניים ארוזים ומסודרים בסדר מופתי בתיק קטן. הרופא הסתובב לעבר הקהל ושאל בקול רם: "האם יש פה בקהל אסיסטנטית?" (מסייעת מקצועית לרופא שיניים). למרבה הפלא השאלה נענתה בחיוב.

הרופא כבר היה רכון על גבי השן, משייף ומחליק, הקולות המצררים שאני כה מייחל להיפטר מהם במרפאת השיניים, נשמעו לי כעת כסימפוניה של כלי מיתר שהופיעה הישר מגן עדן... הרופא ביקש מהאסיסטנטית: "תערבבי בבקשה דבק לכתר" והיא ערבבה. מספר דקות לאחר מכן עמדתי על הפודיום, נושא את הרצאת הפתיחה כשהשן מודבקת במקצועיות במקומה. אם מישו שם הסתפק חלילה בקיומו של מנהל לעולם המשגיח על כל צעד ושעל, הוא כבר קיבל את תשובתו עוד בטרם התחלתי להרצות את דברי.

בסיום ההרצאה ניגשתי אל הרופא והודיתי לו במילים נרגשות. לאחר מכן ביקשתי להבין: "דוקטור, האם לכל מקום אתה נושא עמך מרפאה? הרי באת לפה למספר ימי נופש." הדוקטור השיב בפשטות: "ישבתי בחדר העבודה שלי ושייפתי כתר. הזמן חלף והגיע הזמן לצאת לכאן. רעייתי ראתה את מצוקתי ואמרה לי: 'קח איתך את תיק כלי העבודה יחד עם השן שאתה עובד עליה. כשיזדמן לך חלון של זמן פנוי, תמשיך את העבודה'. כך הגעתי לפה כשכל המעבדה על כתפי."

ארבע עשרה שנה חלפו מאז, והשן שהודבקה על אותו ספסל בכינר עדיין על מקומה עומדת ב"ה, לאות ולזיכרון כי יש מי שמכוון את הכל מלמעלה. ד"ר אליעזר חיימוביץ הוא כיום ב"ה יהודי שומר תורה ומצוות. מספר שנים לאחר האירוע הוזמנתי להרצאה בכנס תורמים חרדיים של ערכים וסיפרתי את הסיפור הזה. מתוך הקהל התרומם יהודי שומר תורה ומצוות, היסה את הקהל והכריז: "אני הוא הרופא! זכיתי לחזור בתשובה ואני משתתף פה היום כאחד התורמים לערכים"